

Kubai összeállításunk elé

Húsz éve győzött a kubai forradalom. 1959 januárja csaknem egy évszázados függetlenségi harc sikeres lezárását jelentette Kubában. Az 1868—78 közötti tízéves háború, majd a José Martí által szervezett 1895—98-as függetlenségi háború a spanyol gyarmati uralom bilincseinek széttöréséért folyt, de az „Antillák gyöngye” nem ismerte meg a szabadság ízeit. Az Egyesült Államok ellenőrzése alatt élő neokolónia népe azonban a gyarmati sors elleni küzdelem — a „második függetlenségi háború” — feladatait továbbra is napirenden tartotta. Nagy áldozatok, átmeneti vereségek, de végül sikeres akciók több évtizedes korszaka építette a győzelmet, melynek legkiemelkedőbb szakasza az 1953—1959 közötti időszak, amikor a Július 26-a Mozgalom kezdeményezte fegyveres harcból kibontakozó felszabadító háború 1959 januárjában elsöpörte Batista népelnyomó diktatúráját, s az Egyesült Államoktól való gyarmati függést is felszámolta.

Azóta az ellenforradalmi fegyveres bandák elleni harc, az imperialista blokádnak okozta gondokkal való küzdelem, az analfabetizmus felszámolása és egy új kultúra klteljesedése, a gazdasági elmaradottság megszüntetéséért folyó kitartó erőfeszítés, a nemzeti felszabadító mozgalmakkal való cselekvő szolidaritás, az államépítés gigászi feladatai jelentik e forradalom két évtizedét.

Írásainkkal a távoli szigetország történelmét, társadalmát, művészetét, irodalmát szeretnénk közelebb hozni olvasóinkhoz. Azt, hogy Szegeden a Tiszatájban kubai összeállítás jelenjen meg, a forradalom évfordulójának köszöntése mellett még más is indokolja. Országunk egyetemei közül elsőként a József Attila Tudományegyetemen indult meg Latin-Amerika történetének intézményesített kutatása, itt szerveződött először ilyen tanszék 1968-ban, s maradt is meg mindmáig egyedülinek. Alapítója és első munkasikereinek megteremtője a magyar és az egyetemes történettudomány kiváló művelője, a Latin-Amerika-kutatás nemzetközileg is kiemelkedő tudósa, a sajnálatosan korán elhunyt Wittman Tibor professzor volt. Munkáját tanítványai folytatják tovább, akik közül többen mostani összeállításunk megszervezésében is nélkülözhetetlen segítőtársai voltak a szerkesztőségnek.

V. L.